

7 млрд. евро от ЕС очакват активността на българина

С присъединяването си към европейското семейство, България получава възможността да усвои до 7 млрд. евро за 7 години в периода 2007 – 2013 г. по седем оперативни програми при представяне на готови проекти.

Усвояването на средствата от ЕС е двустранен процес. Държавната администрация представя процедурите, но получателите сте тези, които трябва да бъдат активната страна. Всеки български гражданин има възможността със своите идеи и проекти да усвои по-голяма или по-малка част от този безвъзмезден ресурс. „Бъдете активни“!

Какъв е смисълът на тези пари?

Европейската регионална политика обхваща територията на всички страни членки и се базира на финансовата солидарност. Тя се основава на принципа на солидарността, поради което значителна част от бюджета на Общността се насочва към по-малко проспериращите региони и социални групи за намаляване на разликата между равнищата на тяхното развитие.

Политиката на ЕС за намаляване на регионалните различия се реализира чрез структурните инструменти.

Кои са те?

За периода 2007–2013 г. това става чрез три фонда. **Европейският фонд** за регионално развитие е създаден през 1975 г. Той е най-важният инструмент за провеждането на общата „регионална политика“. Средствата от този фонд се използват главно в национални програми за стимулиране на развитието чрез безвъзмездни субсидии. Чрез ЕФФР се финансират също производствени инвестиции, създаване или модернизиране на инфраструктури, които допринасят за приспособяването на съответните региони, както и инвестиции за създаване на работни места, проекти за местно развитие и подкрепа на малки фирми.

Европейският социален фонд съществува от 1958 г. Този фонд финансира мерки, подпомагащи социалната политика. Финансирането по фонда конкретно допринася за улесняване на достъпа до пазара на труда и осигуряване на равни възможности на пазара на труда. Фондът съдейства и за развитие на уменията, способностите, повишаването на професионалната квалификация, преквалификация и т.н., насърчаване създаването на работни места, както и финансиране на проучвания и пилотни схеми, отнасящи се до аспекти, които са общи за няколко страни членки.

Кохезионният фонд действа от 1993 г. Той финансира изграждането на транспортна и екологична инфраструктура в държавите членки с БВП, по-нисък от 90% от средния в ЕС. За периода 2007–2013 г. ЕК предложи и беше приета промяна на сега действащото законодателство за работа със Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Съгласно одобрения през юли 2006 г. от Съвета на ЕС и Европейския парламент пакет от регламенти, регулиращи политиката на сближаване през периода 2007–2013 г., приоритетите на политиката за сближаване се групират в 3 цели: „Сближаване“, „Регионална конкурентоспособност и заетост“ и „Европейско териториално сътрудничество“.

Основното послание на политиката за сближаване и нейните инструменти за периода 2007–2013 г. е ускорен растеж и заетост за всички региони и градове на ЕС.

Какви са инструментите, които подпомагат държавите членки и регионите в стабилното и ефективно управление на фондовете?

JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions) – насърчава сътрудничеството между ЕК, ЕИБ (Европейската инвестиционна банка), ЕБВР (Европейска банка за възстановяване и развитие) и държавата членка в подготовката на големи проекти.

JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) е съвместна инициатива на ЕК, ЕИБ и ЕИФ (Европейски инвестиционен фонд) за одобряване достъпа до финансиране на микро, малки и средни предприятия в европейските региони.

JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) е съвместна инициатива на ЕК, ЕИБ и Банката за развитие на Съвета на Европа за насърчаване на устойчиви инвестиции в градските зони.

Какво се прави на държавно ниво?

За да получи средства от Структурните инструменти на ЕС, всяка държава членка трябва да разработи гъвкава стратегическа документация – **Национална стратегическа референтна рамка и Оперативни програми.**

Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) определя основните цели на политиката за развитие и приоритетите, които ще подкрепят инвестициите, необходими за икономическото развитие, като се инвестира в необходимите инфраструктури, човешкия потенциал и поддържането на благоприятна бизнес среда и социално вклучване.

Главната цел на стратегическите интервенции, които ще бъдат финансирани от Европейския съюз в България, е да се подкрепят инвестициите, необходими за икономическото развитие, като се инвестира в необходимите инфраструктури, човешкия потенциал и поддържането на благоприятна бизнес среда и социално вклучване.

Визията за развитие на България в ЕС е към 2015 г. тя да стане конкурентоспособна страна членка с високо качество на живот, доходи и социална чувствителност.

Дългосрочната визия за България обединява две конкретни средносрочни цели за програмния период 2007–2013 г.: засилване на конкурентоспособността на икономиката с оглед на постигането на висок и устойчив растеж и развитие на човешкия капитал с цел осигуряване на висока заетост, доходи и социална интеграция.

За да постигне средносрочните цели, България фокусира своите усилия върху четири стратегически приоритета – три тематични и един териториален. Това са подобряване на базисната инфраструктура, повишаване качеството на човешкия капитал с акцент върху заетостта, насърчаване на предприемачеството, благоприятната бизнес среда и доброто управление и поддържане на балансирано териториално развитие.

Кои са те?

Първият приоритет предвижда оказване на подкрепа за по-качествени **транспортни инфраструктури, информационни и комуникационни технологии и инвестиции в инфраструктурата за защита на околната среда.**

Вторият приоритет предвижда оказване на подкрепа за развитието на **човешките ресурси** както в публичния, така и в частния сектор.

Третият приоритет се фокусира върху създаване на ефективна рамка за **подкрепа на бизнеса** чрез подобряване на регулаторната среда, **насърчаване на предприемачеството, иновациите и развитието на ефикасна, модерна и прозрачна държавна администрация.**

Четвъртият приоритет е с териториална насоченост и има за цел постигането на баланс чрез подпомагане на районите на България да развият своя потенциал за растеж и **местен капацитет и да опазват природното и културното наследство.**

Всеки стратегически приоритет ще бъде подкрепен по съгласуван начин от действията, формулирани в 7-те Оперативни програми: „Транспорт“, „Околна среда“, „Развитие на човешките ресурси“, „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, „Административен капацитет“, „Регионално развитие“ и „Техническа помощ“.

Оперативните програми адресират основните проблеми в социално-икономическото развитие, като по своята

същност представляват правителствената политика за тяхното разрешаване в рамките на приоритета на програмата.

По тези основни приоритети и оперативни програми всеки един от вас може да се ориентира с какъв проект и в каква сфера да кандидаствате.

А как се осъществява управлението и контрола върху изразходването на парите?

За да получава държава членка средства от Структурните инструменти на ЕС, едно от основните изисквания на Европейската комисия е да бъде изработена ясна рамка за управлението, изпълнението, финансовото управление и контрол.

У нас рамката съдържа Централно координационно звено, Управляващ орган на ОП, Междинно звено, Сертифициращ орган, Одитиращ орган и Комитети за наблюдение.

Централното координационно звено отговаря за разработването на НСРР и за съгласуването ѝ с Европейската комисия, действа като централен представител на страницата през Европейската комисия по всички въпроси относно планирането, програмирането и управлението на финансовата помощ от ЕС. Това звено гарантира правомерно управление на Структурните фондове и спазването на всички изисквания на европейското законодателство.

Управляващият орган отговаря за управлението и изпълнението на оперативната програма в съответствие с принципите за стабилно финансово управление. Това той извършва, като гарантира, че изборът на операциите за финансиране е съобразно установените критерии и угодостоява извършването на съфинансираните дейности.

Междинно звено може да бъде всяка публична или частна организация или служба, която действа по отговорността на управляващия орган на оперативната програма. Функциите на междинното звено са предмет на споразумение между тях и управляващия орган. Най-често функциите на междинното звено са свързани с провеждането на тържени процедури за набиране на проекти, предоставянето на техническа помощ и информация на крайните бенефициенти. МЗ получава и проверява формулярите за кандидатстване, както и останалата проектна документация, извършва проверки и одитира финансовите документи.

Сертифициращият орган е дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите, която също така изпълнява функциите на компетентен орган за получаване на всички средства от Структурните и Кохезионния фондове, както и от Инструмента за предприемачествена помощ (ИПА) по оперативните програми за индивидуално сътрудничество, предоставяни чрез Европейската комисия. Сертифициращият орган отговаря за изготвянето и представянето през Европейската комисия на заверени отчети за разходите и искания за предоставяне на средства.

Одитиращият орган е дирекция „Одит на средствата от Европейския съюз“ в Министерството на финансите. Тя изготвя одитна стратегия и я представя на ЕК, извършва одит на системите за управление и финансов контрол на всички ОП и гарантира, че те функционират съгласно изискванията. Извършва също така одит на проекти, финансирани със средства от СКФ, изготвя годишни доклади за направените одити и ги представя на ЕК. След приключването на оперативните програми дирекцията представя в ЕК декларация, удостоверяваща валидността на постъпилите искания за плащане, както и баланса по всяка от програмите.

Комитетите за наблюдение са най-висшият орган в йерархията на управление на оперативните програми. Те оценяват напредъка на НСРР и ОП за постигане целите на кохезионната политика, одобряват критериите за избор на проекти и правят предложения за промяна на програмите по отношение на дейности или управление.

Вече всичко е във ваши ръце.

Бъдете активни!

